

محمدحسن مؤمن زاده (گزینشگر زیست‌شناسی دوازدهم تجربی کانون – دانشجوی پژوهشگی دانشگاه تهران – رتبه ۱۱ کنکور ۹۷)
مهدی جباری (مسئول درس زیست‌شناسی دوازدهم کانون – دانشجوی دانشگاه شهید بهشتی – رتبه ۷ کنکور ارشد ۱۴۰۱)
امیرحسین قاسم بگلو (طرح زیست‌شناسی دوازدهم کانون – دانشجوی پژوهشگی دانشگاه تهران – رتبه ۵۱ کنکور ۹۷)
حمیدرضا فیض آبادی (گزینشگر زیست‌شناسی دهم کانون – دانشجوی دندانپزشکی دانشگاه شاهد – رتبه ۲۹۰ کنکور)
محمدمهری آقازاده (طرح زیست‌شناسی دوازدهم کانون – دانشجوی پژوهشگی دانشگاه تهران – رتبه ۳۸ کنکور ۹۷)

- ۱- چند مورد درباره استخوان‌های ستون مهره یک فرد سالم، صادق است؟ (با فرض اینکه فرد به حالت قائم قرار دارد.)
- الف: نخستین استخوان مهره گردن با یکی از استخوان‌های جمجمه مفصل شده است.
- ب: مهره‌های ناحیه کمر از مهره‌هایی که در ناحیه گردن قرار گرفته‌اند، بزرگ‌ترند.
- ج: مهره‌های ناحیه پشت، از طریق زائدات پهلوی خود به دو دنده متصل‌اند.
- د: یکی از استخوان‌های ستون مهره که تعدادی حفره کوچک دارد، با دو استخوان نیم‌لگن مفصل شده است.

۳ (۴)

۴ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

پاسخ: گزینه ۳

همه موارد صحیح هستند.

بررسی موارد:

مورد الف) اولین مهره با استخوان پس سری مفصل می‌شود.

مورد ب) مهره‌های کمری از مهره‌های گردنی بزرگ‌تر هستند.

مورد ب) با توجه به شکل کتاب مهره‌های ناحیه پشت (قفسه سینه) از طریق زوائد جانبی خود به دنده‌ها متصل می‌شوند.

مورد د) استخوان خاجی دارای چندین حفره کوچک است و با استخوان‌های نیم‌لگن مفصل می‌شود.

۲- در خصوص بخشی از دستگاه گوارش انسان که با ترشح آنزیمهایی در تجزیه فراوان‌ترین لیپیدهای رژیم غذایی، بیشترین نقش را دارد، کدام مورد درست است؟

۱) خون خارج شده از آن، ابتدا با خون خارج شده از نوعی اندام لنفی به هم می‌پیوندد.

۲) تحرک و ترشح در آن، مستقیماً توسط شبکه‌های یاخته‌های عصبی تنظیم می‌شود.

۳) ترشحات بزرگ‌ترین اندام مرتبط با لوله گوارش را دریافت می‌کند.

۴) تحت تأثیر نوعی پیک شیمیایی شروع به ترشح می‌کند.

پاسخ: گزینه ۳

منظور صورت سوال، پانکراس است.

بررسی گزینه‌ها:

پاسخ تشریحی اولیه زیست‌شناسی کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۱» خون خارج شده از پانکراس، ابتدا با خون خارج شده از انحنای بزرگ معده (نه نوعی اندام لنفي) به هم می پیوندد.

گزینه «۲» این گزینه در مورد لوله گوارش صحیح است که پانکراس جزوی از آن نیست.

گزینه «۳» مطابق شکل ۱۰ صفحه ۲۲ زیست دهم، پانکراس، صفررا که ترشحی از کبد(بزرگ ترین اندام مرتبط با لوله گوارش) دریافت می کند که سپس، ترشحات هر دو وارد روده باریک می شود.

گزینه «۴» سکرتین ترشح بیکربنات از پانکراس را افزایش می دهد، نه اینکه باعث شروع ترشح آن شود.

-۳- کدام عبارت در ارتباط با یک مرد جوان و سالم، نادرست است؟

۱) هورمونی که رشد غده پروستات را تحريك می کند، با سازوکار بازخورد منفی تنظیم می شود.

۲) هورمونی که صفات ثانویه را ایجاد می کند، منحصرًا توسط یاخته های بینابینی ترشح می شود.

۳) هورمونی که باعث رشد ماهیچه ها و استخوان ها می شود، برای فعالیت یاخته های سرتولی ضروری است.

۴) هورمونی که بر فعالیت یاخته های دیواره لوله های زامه (اسپرم) ساز مؤثر است، توسط غده هیپوفیز تولید می شود.

پاسخ: گزینه ۲

در مردان هورمون تستوسترون موجب بروز صفات ثانویه می شود. تستوسترون علاوه بر یاخته های بینابینی بیضه از بخش قشری فوق کلیه نیز ترشح می شود.

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» هورمون تستوسترون باعث رشد اندام های جنسی مثل پروستات می شود که ترشح آن با بازخورد منفی تنظیم می شود.

گزینه «۳» هورمون تستوسترون موجب رشد استخوان و ماهیچه ها می شود که باعث فرایند اسپرم زایی می شود و ترشحات یاخته های سرتولی باعث تمایز اسپرم ها می شود بنابراین برای فعالیت سرتولی وجود تستوسترون لازم است.

گزینه «۴» هورمون FSH روی یاخته های سرتولی دیواره لوله های اسپرم ساز گیرنده دارد که از هیپوفیز پیشین ترشح می شود.

-۴- کدام مورد، طی فرایند تنفس نوری در گیاهان C_3 ، رخ می دهد؟

۱) در این فرایند همانند فرایند ثبیت کربن در گیاهان C_4 ، NADPH و ATP تولید می شود.

۲) در این فرایند همانند فرایند تنفس یاخته ای در گیاهان، CO_2 در داخل راکیزه (میتوکندری) آزاد می شود.

۳) در این فرایند برخلاف فرایند ثبیت کربن در گیاهان CAM، میزان CO_2 در محل آنزیم روبیسکو بالا نگه داشته می شود.

۴) در این فرایند برخلاف فرایند ثبیت کربن در گیاهان C_3 ، ریبولوزبیس فسفات با کمک ترکیبی سه کربنی بازسازی می شود.

در طی تنفس نوری همانند تنفس یاخته‌ای درون میتوکندری کربن دی اکسید تولید می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» در تنفس نوری ATP و NADPH تولید نمی‌شود.

گزینه «۳» اگر میزا کربن دی اکسید اطراف روبیسکو زیاد باشد اصلاً تنفس نوری رخ نمی‌دهد.

گزینه «۴» در تنفس نوری همانند چرخه کالوین ریبولوز بیس فسفات با استفاده از مولکول سه کربنه باز سازی می‌شود.

- ۵ درباره فقط بعضی از مهره‌داران ماده‌ای که ساختار ویژه و کارآمدی جهت اکسیژن‌گیری از آب دارند که به نواحی خاصی محدود شده است، کدام مورد صدق می‌کند؟

- ۱) در درون بدن آنها، ممکن است تخمکی با دیواره ژله‌ای و چسبناک تولید شده باشد.
- ۲) در دو طرف بدن و در روی پوست آنها، کانال‌هایی حاوی یاخته‌های مژک‌دار وجود دارد.
- ۳) در پی ترشح آنزیم‌های لوله گوارش آنها، فرایند گوارش برونوی یاخته‌ای انجام می‌شود.
- ۴) خون آنها پس از تبادلات گازی، ابتدا به اندام‌های مختلف بدن می‌رود.

پاسخ: گزینه ۱

منظور سوال، ماهی‌ها و دوزیستان نابالغ است که با استفاده از آب اکسیژن‌گیری می‌کنند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» در جانورانی که لقاح خارجی دارند، تخمک دیواره‌ای چسبناک و ژله‌ای دارد که پس از لقاح، تخم‌ها را به هم می‌چسباند. این گزینه تنها در مورد ماهی‌های بالغ می‌تواند درست باشد؛ چراکه دوزیستان نابالغ هنوز توانایی لقاح ندارند.

گزینه «۲» در هر طرف بدن ماهی‌ها، تنها یک کانال و آن هم در زیر پوست ماهی وجود دارد که حاوی یاخته‌های مژک‌دار است.

گزینه «۳» و «۴» در مورد تمامی مهره‌داران با تنفس آبششی صحیح است.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

- ۶- مطابق با اطلاعات کتاب درسی، مایع زلالیه مواد غذایی و اکسیژن را برای بخش‌هایی از چشم انسان فراهم می‌کند.
- چند مورد، ویژگی مشترک این بخش‌ها را در یک چشم سالم نشان می‌دهد؟
- الف: سطح کاملاً کروی و صافی دارند.
  - ب: محیط شفافی را به وجود می‌آورند.
  - ج: توسط جسم مژگانی احاطه شده‌اند.
  - د: مجاور مایع ژله‌ای و شفاف چشم هستند.
- ۱) ۴   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) ۱

پاسخ: گزینه ۳

موارد الف و ب درست هستند.

منظور سوال عدسی و قرنیه هستند.

بررسی موارد:

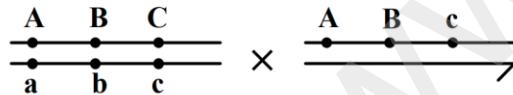
مورد الف) در انسانی سالم، هر دو سطح کاملاً کروی و صافی دارند.

مورد ب) در انسانی سال، هر دو محیطی شفافی را ایجاد می‌کنند.

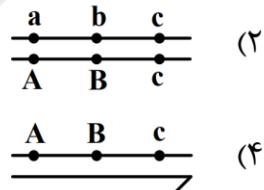
مورد ج) این مورد تنها در مورد عدسی درست است.

مورد د) زلالیه ژله‌ای نیست.

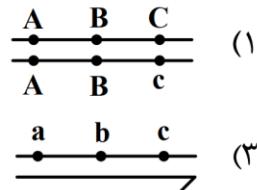
- ۷- با فرض اینکه ژن‌های موردنظر بر روی فامتن (کروموزوم)‌های جنسی انسان قرار دارد، کدام زاده حاصل گامت نوترکیب است؟ (علامت « $\nearrow$ » نشان‌دهنده فامتن y است).

(۲)

(۴)

(۳)

پاسخ: گزینه ۴

کراسینگ اور بین دو کروموزوم X در زن می‌تواند روح دهد بنابراین گزینه ۴ کروموزوم X نوترکیب است چون دکره‌های C و C کوچک جایه جا شده‌اند. بقیه گزینه‌ها بدون وقوع کراسینگ اور نیز می‌توانند تولید شود.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

- ۸- مطابق با اطلاعات کتاب درسی و در ارتباط با جانوری که برای تأمین بیشترین انرژی خالص، از صدفهایی با اندازه متوسط استفاده می‌کند، کدام مورد صحیح است؟
- ۱) از نظر روش اصلی برای تنفس به ستاره دریایی شباهت دارد.
  - ۲) از نظر ساختار ویژه دفع و تنظیم اسمزی به زنبور شباهت دارد.
  - ۳) از نظر اساس حرکت با انسان تفاوت دارد.
  - ۴) از نظر نوع اسکلت با شته تفاوت دارد.

پاسخ: گزینه ۱

صورت سوال در مرود خرچنگ است که نوعی سخت پوست می‌باشد.

تنفس خرچنگ آبشی است بنابراین نوع تنفس آن مشابه ستاره دریایی می‌باشد

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۲» سخت پوستان از طریق آبشش مواد دفعی خود را دفع می‌کنند ولی حشرات از طریق لوله‌های مالپیگی.

گزینه «۳» اساس حرکت در همه جانوران یکسان است.

گزینه «۴» سخت پوستان همانند حشرات اسکلت بیرونی دارند.

- ۹- کدام مورد، در ارتباط با یاخته‌های زنده پیراپوست (پریدرم) تنّه یک درخت مسن، نادرست است؟

- ۱) همه آنها، در منطقه پوست درخت قرار گرفته‌اند.
- ۲) فقط بعضی از آنها، در مجاورت چوب پسین هستند.
- ۳) همه آنها، جزو سامانه بافت پوششی گیاه محسوب می‌شوند.
- ۴) فقط بعضی از آنها، دائمًا تقسیم می‌شوند و در افزایش قطر ساقه نقش اصلی را دارند.

پاسخ: گزینه ۲

پیراپوست شامل یاخته‌های چوب پنبه‌ای، پارانشیم و کامبیوم چوب پنبه ساز می‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» پیراپوست بخشی از پوست محسوب می‌شود.

گزینه «۲» یاخته‌های پارانشیمی پیراپوست در مجاور آوند‌های آبکش هستند نه چوب پسین.

گزینه «۳» پیراپوست و روپوست سامانه‌های پوششی گیاهان هستند.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۴» کامبیوم چوب پنبه ساز دائما تقسیم می شوند و در افزایش قطر ساقه نقش دارد.

- ۱۰ به طور معمول، کدام مورد وقایع پس از لقاح در انسان را نشان می دهد؟

- ۱) همزمان با تشکیل حفره درون بلاستوسیست، نوعی توده یاخته‌ای در تخدمان به فعالیت خود ادامه می دهد.
- ۲) همزمان با تشکیل تروفوبلاست، لایه‌های زاینده جنینی هم به وجود می آیند.
- ۳) همزمان با تشکیل توده یاخته‌ای درونی، هورمون HCG ترشح می شود.
- ۴) همزمان با تشکیل مورو لا، فرایند جایگزینی به انجام می رسد.

پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» با توجه به رخدادن لقاح، جسم زرد به ترشح خود ادامه خواهد داد.

گزینه «۲» تشکیل تروفوبلاست با ورود توده یاخته‌ای به رحم صورت می گیرد؛ ولی ایجاد لایه‌های زاینده جنینی پس از جایگزینی صورت می گیرد.

گزینه «۳» تشکیل توده یاخته‌ای درونی با ورود توده یاخته‌ای به رحم صورت می گیرد؛ ولی ترشح هورمون HCG توسط کوریون و پس از جایگزینی صورت می گیرد.

گزینه «۴» تشکیل مورو لا در لوله رحم صورت می گیرد؛ ولی فرایند جایگزینی در رحم انجام می شود.

- ۱۱ در انسان طی یک گرددش ششی، خون دو سیاه‌رگ ششی نسبت به سیاه‌رگ‌های ششی دیگر مسیر کوتاه‌تری را

طی می کند تا از طریق منافذی به قلب وارد شود. چند مورد، درباره این منافذ صادق است؟

الف: به گره سینوسی - دهلیزی نزدیک‌اند.

ب: در سطح پشتی قلب قرار دارند.

ج: از منفذ بزرگ سیاه‌رگ زبرین دورند.

د: در مجاورت دریچه سینی سرخرگ ششی قرار دارند.

۱) ۴

۲) ۳

۳) ۲

۴) ۱

پاسخ: گزینه ۳

موارد ب و ج صحیح هستند.

منظور سوال، سیاه‌رگ‌های ششی سمت چپ است که به دهلیز چپ وارد می شوند.

برای پاسخگویی به این سوال، به شکل ۱ صفحه ۴۰ زیست دهم نگاه کنید.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

بررسی موارد:

مورد الف) با توجه به اینکه گره سینوسی- دهليزی در دهليز راست قرار دارد.

مورد ب) طبق شکل، سیاهرگ‌های سمت چپ برخلاف سمت راست از سطح کناری دهليز وارد آن می‌شوند نه از سطح پشتی.

مورد ج) منفذ بزرگ سیاهرگ زیرین در سمت راست قلب قرار دارد.

مورد د) طبق شکل، دریچه سینی سرخرگ ششی در مجاورت منافذ سیاهرگ‌های ششی چپ قرار ندارد.

۱۲- کدام مورد در ارتباط با یاختهٔ ماهیچه دلتایی انسان، نادرست است؟

- ۱) با حضور آدنوزین تریفسفات، موقعیت سر میوزین نسبت به دم آن تغییر می‌کند.
- ۲) طی مدت برقراری پل اتصال میوزین به اکتین، موقعیت سر میوزین نسبت به دم آن، تغییر می‌کند.
- ۳) دقیقاً قبل از جدا شدن میوزین از اکتین، موقعیت سر میوزین نسبت به رشته اکتین به حالت قائم است.
- ۴) با نزدیک شدن اکتین به بخش میانی میوزین، موقعیت سر میوزین نسبت به رشته اکتین به حالت غیرقائم درمی‌آید.

پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» طبق شکل کتاب صحیح است.

گزینه «۲» طبق شکل کتاب صحیح است.

گزینه «۳» با توجه به شکل موقعیت سر میوزین نسبت به رشته اکتین قائم نیست

گزینه «۴» طبق شکل کتاب صحیح است.

۱۳- در ارتباط با واکنش‌های ثبیت کربن در برگ گیاه مو و با توجه به واکنش‌هایی که پس از ایجاد ترکیب ناپایدار رخ

می‌دهد، کدام مورد در یک چرخه، پیش از سایرین به انجام می‌رسد؟

- ۱) خروج گروه فسفات از چرخه تولید مولکول پنج‌کربنی فسفات‌دار
- ۲) استفاده از الکترون‌های نوعی مولکول پرانرژی خروج نوعی مولکول دوفسفاته از چرخه

پاسخ: گزینه ۳

خروج ADP صورت می‌گیرد با توجه به سایر گزینه‌ها

بررسی گزینه‌ها:

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه ۱) خروج فسفات بعد از تولید ADP می باشد

گزینه ۲) تولید مولکول پنج کربنی فسفات دار در گام آخر میباشد

گزینه ۴) بعد از مصرف ATP صورت میگیرد

- ۱۴) با توجه به دیواره سه لایه ای قلب انسان، ویژگی مشترک دولایه ای که با ضخیم ترین لایه این دیواره مجاور هستند، کدام است؟

۱) یاخته هایی دارند که به یکدیگر بسیار نزدیکاند.

۲) بیشتر از یاخته های بافت ماهیچه ای تشکیل شده اند.

۳) یاخته های آنها در ساختار دریچه ها به کار رفته اند.

۴) یاخته های مخطط آنها از طریق صفحات بینابینی به هم مربوطند.

پاسخ: گزینه ۱

منظور سوال لایه درون شامه و برون شامه است که در هردو بافت پوششی وجود دارد

بررسی گزینه ها:

گزینه ۲) برای میوکارد صدق میکند

گزینه ۳) در تشکیل دریچه های قلب نقش ندارد

گزینه ۴) صفحات بینابینی مربوط به میوکارد است

- ۱۵) نوعی هورمون گیاهی می تواند عمر سبزی خوردن را بعد از برداشت افزایش دهد. کدام دو نقش زیر، به این هورمون تعلق دارد؟

۱) ایجاد ریشه در گیاهان پسته و گرد و ریزش میوه در گیاه پنبه

۲) القای تقسیم در یاخته های کال و رشد جوانه های جانبی در گیاهان بوته ای

۳) جانشین سرما در جوانه زنی دانه ها و ممانعت از رویش و رشد علف های هرز

۴) به خواب رفتن جوانه ها در گیاهان چوبی و جلوگیری از رویش دانه در داخل میوه

پاسخ: گزینه ۲

منظور سیتوکینین است که هورمون جوانی می باشد

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱) اکسین ریشه زایی و اتیلن ریزش میوه نقش دارد

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۲» سسیتوکینین باعث تقسیم یاخته و رشد جوانه های جانبی میشود

گزینه «۳» مربوط به آسیزیک اسید است

گزینه «۴» مربوط به آبسیزیک اسید می باشد

- ۱۶ در خصوص یاخته های یوکاریوتی، کدام مورد یا موارد زیر صحیح است؟

الف: طول هر بیانه (اگزون) آنها، از طول میانه (اینترون) مجاورش بیشتر است.

ب: در میان نوکلئوتیدهای دو انتهای tRNA آنها، پیوند هیدروژنی وجود دارد.

ج: نوکلئوتیدهای آدنین دار با جرم ها و نقش های متفاوت در سیتوپلاسم آنها یافت می شود.

د: آمینواسید خارج شده از جایگاه P رناتن آنها، از سمت گروه کربوکسیل خود با آمینواسید جایگاه A پیوند برقرار می کند.

۴) «ج» و «د»

۳) «الف»، «ب» و «د»

۲) «الف» و «ب»

۱) «ج» و «د»

پاسخ: گزینه ۱

موارد ج و د صحیح هستند.

بررسی موارد:

مورد الف) طبق شکل صفحه ۲۵ زیست ۳ طول بیانه ها متفاوت می باشد ممکن است کوتاه تر یا بلند تر از میانه باشد

مورد ب) طبق شکل ۲۸ زیست ۳ بین نوکلئوتیدهای انتهایی پیوند هیدروژنی دیده نمیشود

مورد ج) کاملا درست است مثل ATP و NADPH

مورد د) آمینواسید با آمینواسید جایگاه A پیوند پپتیدی تشکیل میدهد

- ۱۷ در ارتباط با بزرگ ترین اندام لنفی یک فرد بزرگسال (به غیر از مغز استخوان)، که فعالیت زیادی دارد، کدام مورد نادرست است؟

۱) محتویات خود را از طریق رگ های لنفی به مجرای لنفی چپ وارد می کند.

۲) در بالا بردن ظرفیت حمل اکسیژن خون نقش مؤثری دارد.

۳) بزرگ ترین گویچه های سفید تک هسته ای را تولید می کند.

۴) یاخته های خونی غیر طبیعی را تخریب می کند.

پاسخ: گزینه ۳

صورت سوال در ارتباط با طحال می باشد

بررسی گزینه ها:

پاسخ تشریحی اولیه زیست شناسی کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳

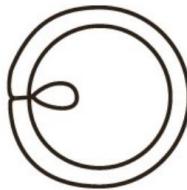
گزینه «۱» طبق شکل درست است به مجرای لنفی چپ میریزد

گزینه «۲» تخریب یاخته های خونی پیر

گزینه «۳» در فرد بزرگسال طحال گویچه ها را تولید نمیکند

گزینه «۴» یا خته های خونی پیر و غیر طبیعی را تخریب میکند

- ۱۸- با توجه به شکل ۱ و ۲ که به ترتیب به گل های شماره ۱ و ۲ تعلق دارد، کدام عبارت زیر صحیح است؟

شکل (۱)

شکل (۲)

(۱) در گل ۱ و ۲، تعداد برچه ها، بیش از تعداد فضای خالی درون مادگی است.

(۲) گل ۲ نسبت به گل ۱، تعداد کلاله کمتری دارد.

(۳) در گل ۱ و ۲، به تعداد یکسان تخمک وجود دارد.

(۴) گل ۲ نسبت به گل ۱، تعداد خامه بیشتری دارد.

پاسخ: گزینه ۴

شکل ۱ گل تک برچه ای و شکل ۲ گل چند برچه ای را نشان می دهد. برچه از تخدمان خامه و کلاله تشکیل شده است.

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» برای گل ۱ صدق نمیکند.

گزینه «۲» گل ۲ کلاله بیشتر دارد.

گزینه «۳» گل ۲ تخدمان بیشتری دارد.

گزینه «۴» گل ۲ خامه بیشتری دارد.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

-۱۹- کدام عبارت در ارتباط با رفتار جیرجیرک نر مطرح شده در کتاب درسی، صادق است؟

- (۱) برای جانور نر هزینه اندکی دارد.
- (۲) بر تغییر خزانه ژنی جمعیت نسل آینده بی تأثیر است.
- (۳) باعث می شود تا بیشترین زاده های سالم را داشته باشد.
- (۴) مستقل از ژن نمود (ژنتیپ) جیرجیرک جنس مخالفش است.

پاسخ: گزینه ۳

جیرجیرک نر ماده ای را انتخاب میکند که بزرگ تر باشد زیرا بزرگ تر بودن آن نشانه تولید زاده های بیشتر است.

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» جیرجیرک نر هزینه بیشتری مصرف میکند

گزینه «۲» در تغییر خزانه ژنی موثر است

گزینه «۴» ماده در سالم بودن زاده ها نیز نقش دارد

-۲۰- با توجه به اطلاعات کتاب درسی، کدام مورد در ارتباط با ساختار و یا عملکرد آنزیم های بدن انسان، نادرست است؟

- (۱) در آنزیم اتصال دهنده متیونین به رنا، محل استقرار توالی پادرمزم (آنتری کدون) با فاصله زیادی از جایگاه متیونین قرار دارد.
- (۲) در آنزیم مولد کراتین از کراتین فسفات، گروه های فسفات پیش ماده ها با فاصله بسیار زیادی از هم قرار می گیرند.
- (۳) در پی تغییر شکل گذرای پمپ سدیم - پتاسیم، تمایل این آنزیم به پیش ماده هایش عوض می شود.
- (۴) در حضور آب، دو نوع مونوساکارید از جایگاه فعال آنزیم تجزیه کننده ساکارز خارج می شود.

پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» طبق شکل درست است

گزینه «۲» طبق شکل صفحه ۶۵ زیست ۳ فسفات ها با فاصله بسیار زیاد از هم قرار ندارند

گزینه «۳» درست است

گزینه «۴» درست است

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

- ۲۱- به منظور تقسیم سیتوپلاسم یاخته مریستمی ریشه‌لوبیا، لازم است چند مورد زیر رخ دهد؟

الف: صفحه یاخته‌ای در بخش میانی یاخته به وجود آید.

ب: با استفاده از غشای ریزکیسه (وزیکول)‌های گلژی، غشاها جدیدی شکل بگیرد.

ج: ریزکیسه (وزیکول)‌های غنی از پیش‌سازهای تیغه میانی در بخشی از یاخته تجمع یابند.

د: اندامک‌های استوانه‌ای (حاوی دسته‌های سه‌تایی از لوله‌های پروتئینی) دو برابر شود.

۱ (۴)

۲ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

پاسخ: گزینه ۱

موارد الف، ب و ج درست هستند.

بررسی موارد:

الف) در این یاخته‌ها نخست ساختاری به نام صفحه یاخته‌ای در محل تشکیل دیواره جدید، ایجاد می‌شود

ب) با اتصال ریزکیسه‌ها به هم، غشای ریزکیسه‌ها باعث ایجاد غشای یاخته‌های جدید می‌شوند

ج) صفحه یاخته‌ای با تجمع ریزکیسه‌های دستگاه گلژی و به هم پیوستن آنها تشکیل می‌شود. این ریزکیسه‌ها،

دارای پیش‌سازهای تیغه میانی و دیواره یاخته‌اند.

د) در گیاهان سانتریول وجود ندارد

- ۲۲- کدام مورد، ویژگی مشترک هر دو لوب شش چپ انسان را نشان می‌دهد؟

۱) در نزدیکی حلقه‌های غضروفی C شکلِ مجرای تنفسی قرار دارند.

۲) توسط آخرین دندنهای قفسه سینه احاطه می‌شوند.

۳) نخستین انشعابات نایزه اصلی را دریافت می‌کنند.

۴) در تماس با ماهیچه میان‌بند (دیافراگم) قرار می‌گیرند.

پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» در نزدیکی نای قرار ندارد

گزینه «۲» طبق شکل توسط دندنهای پایینی احاطه نمی‌شود

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۳» نای در انتهای خود به دو شاخه تقسیم میشود و نایزه های اصلی را پدید میآورد. بر اساس شکل ۷ فصل ۳ کتاب زیست ۱ در شش چپ، چند شاخه منشعب از نایزه اصلی به لوب بالایی وارد میشوند.

گزینه «۴» بر اساس شکل ۷ فصل ۳ کتاب زیست ۱، هر دو لوب شش چپ در تماس با دیافراگم هستند.

- ۲۳- درخصوص یکی از پرده هایی که از نخاع انسان محافظت میکند و زوائد تارمانندی دارد، کدام مورد نادرست است؟

۱) به ماده سفید نخاع چسبیده است.

۲) در تماس با مایع مغزی - نخاعی قرار دارد.

۳) در مجاورت مویرگ های پیوسته قرار دارد.

۴) محل هایی را برای عبور رشته های عصب نخاعی فراهم کرده است.

پاسخ: گزینه ۱

منظور صورت سوال، لایه میانی پرده های مننژ است که عنکبوتیه نام دارد.

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» تنها لایه درونی پرده های مننژ به ماده سفید نخاع چسبیده است.

گزینه «۲» تمام پرده های مننژ با مایع مغزی-نخاعی در تماس هستند.

گزینه «۳» با توجه به اینکه در سمت داخل لایه میانی، مویرگ های خونی قرار دارند، درست است. مویرگ های مغز و نخاع از نوع پیوسته هستند.

گزینه «۴» طبیعتا برای عبور اعصاب نخاعی، محل هایی برای عبور از لایه میانی پرده های مننژ وجود دارد.

- ۲۴- کدام مورد، برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در انسان، فقط آن بخش از آنزیم ATP ساز که در ..... داخلی راکیزه (میتوکندری) قرار دارد، ..... .»

۱) غشای - حاوی تعدادی قطعات مجزا است

۲) فضای - میتواند به عبور پروتون ها کمک کند

۳) فضای - منبع رایج انرژی یاخته را رها می سازد

پاسخ: گزینه ۳

برای پاسخگویی به این سوال، به شکل ۸ صفحه ۷۰ کتاب زیست دوازدهم نیاز داریم.

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» با توجه به شکل، هر دو بخش آنزیم ATP ساز دارای قطعات مجزا است.

پاسخ تشریحی اولیه زیست‌شناسی کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۲» با توجه به شکل، هر دو بخش آنزیم ATP ساز، می تواند در عبور پروتون ها کمک کند.

گزینه «۳» با توجه به شکل، تنها بخشی از آنزیم ATP ساز که در فضای داخلی راکیزه قرار دارد، ATP را رها می سازد.

گزینه «۴» آنزیم ATP ساز بخشی از زنجیره انتقال الکترون نیست.

- ۲۵ با فرض اینکه در گیاه آلبالو، یاخته باقیمانده از تقسیم یاخته بافت خورش حامل ژن B و ژن نمود (ژنوتیپ) یاخته

سازنده دانه گرده AB باشد، کدام ژن نمود را می توان برای تخم اصلی و تخم ضمیمه محتمل دانست؟

- (۱) AAB و AA   (۲) BBB و BB   (۳) AAA و AB   (۴) AAB و BB

پاسخ: گزینه ۲

با توجه به اینکه ژن B در یاخته باقی مانده از تقسیم بافت خورش موجود است، تخمک حتماً ژن B را دارد و یاخته دوهسته ای به صورت BB خواهد بود. با توجه به اینکه ژن نمود یاخته سازنده دانه گرده AB است، می تواند ژن A یا ژن B را به یاخته زایشی منتقل کند. پس ژن نمود یاخته تخم اصلی به صورت AB یا BB خواهد بود و ژن نمود یاخته تخم ضمیمه به ترتیب به صورت ABB یا BBB که این شرایط تنها در گزینه ۲ ممکن است.

- ۲۶ با توجه به رفتار بیرون انداختن پوسته های تخم شکسته شده از لانه توسط پرنده کاکایی، چند مورد زیر درباره این

رفتار، صادق است؟

الف: به تدریج و در مدت زمان طولانی به انجام می رسد.

ب: تحت تأثیر یکی از عوامل تغییردهنده تعادل جمعیت شکل می گیرد.

ج: به سالم ماندن تخمهای سفیدرنگ پرنده و بقای جوجه های آن می انجامد.

د: نشانه ای از داشتن ژن های مربوط به صفات سازگار کننده در پرنده است.

- (۱) ۴   (۲) ۳   (۳) ۲   (۴) ۱

پاسخ: گزینه ۳

موارد ب و د صحیح هستند.

بررسی موارد:

مورد الف) کاکایی ها زمان بسیار کوتاهی را برای بیرون بردن پوسته تخم ها صرف می کنند. نادرست

مورد ب) رفتار پرنده کاکایی با ساز و کار انتخاب طبیعی برگزیده می شود که از عوامل برهم زننده تعادل در جمعیت است.

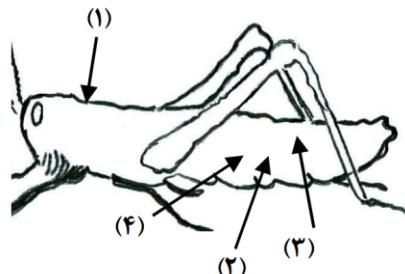
درست

مورد ج) طبق شکل ۹ صفحه ۱۱۵ کتاب زیست دوازدهم، رنگ تخم های پرنده کاکایی، سفیدرنگ نیست. نادرست

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

مورد د) این رفتار کاکایی ها سازگار کننده است زیرا احتمال دسترسی شکارچی به زاده ها کاهش و احتمال باقی آنها را رفتار افزایش می دهد و به سود پرنده و زاده های آن است. رفتارهای سازگار کننده با سازوکار انتخاب طبیعی، برگزیده می شوند.

- ۲۷- با توجه به شکل زیر و با فرض اینکه مناطق مورد نظر در داخل بدن جانور قرار گرفته باشند، کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) در حدود منطقه ۴، بخشی وجود دارد که اوریک اسید و آب موجود در همولنف، ابتدا به آن وارد می شود.
- ۲) در حدود منطقه ۳، بخشی وجود دارد که ارتباط یاخته های بدن را با محیط فراهم می کند.
- ۳) در حدود منطقه ۱، بخشی وجود دارد که با طناب عصبی شکمی در ارتباط است.
- ۴) در حدود منطقه ۲، بخشی وجود دارد که همولنف را به حفره های بدن پمپ می کند.

پاسخ: گزینه ۴

با توجه به شکل های ۲۰ صفحه ۳۱، شکل ۱۸ صفحه ۴۵، شکل ۲۳ صفحه ۶۶ و شکل ۱۲ صفحه ۷۶ کتاب زیست دهم و شکل ۲۱ صفحه ۱۸ کتاب زیست یازدهم، به گزینه ها پاسخ می دهیم.

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» با توجه به شکل ها، در مورد لوله های مالپیگی درست است.

گزینه «۲» طبق شکل ۱۸ صفحه ۴۵ کتاب زیست دهم، نایدیس ها در منطقه ذکر شده وجود دارند.

گزینه «۳» با توجه به شکل ۲۱ صفحه ۱۸ کتاب زیست یازدهم، در منطقه مورد نظر، مغز حشره قرار دار که از چند گره به هم جوش خورده تشکیل شده است.

گزینه «۴» با توجه به شکل ۲۳ صفحه ۶۶ کتاب زیست دهم، قلب ملخ در بخش پشتی قرار دارد و منطقه نشان داده شده وجود ندارد.

- ۲۸- کدام عبارت، در ارتباط با دستگاه درون ریز بدن یک خانم جوان، درست است؟

- ۱) هر غده ای که هورمون جنسی ترشح می کند، در ناحیه شکم قرار دارد.
- ۲) هر غده ای که بر تراکم بافت استخوان مؤثر است، در زیر حنجره قرار دارد.
- ۳) هر غده ای که باعث حفظ تعادل آب در بدن می شود، در ناحیه مغز قرار گرفته است.
- ۴) هر غده ای که باز جذب ماده ای را به خون افزایش می دهد، مستقیماً تحت تأثیر هورمون محرک هیپوفیز است.

پاسخ: گزینه ۱

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

در این سوالات، بهترین راه حل، آوردن مثال نقض برای آن است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» غدد ترشح کننده هورمون جنسی در خانم‌ها، تخمدان‌ها و غدد فوق کلیه است که همه آنها در ناحیه شکم قرار دارند.

گزینه «۲» برای مثال، هورمون رشد که بر تراکم بافت استخوان تاثیر دارد، از مغز و توسط غده هیپوفیز ترشح می‌شود.

گزینه «۳» برای مثال هورمون آلدوسترون که بر حفظ تعادل آب تاثیر دارد، از غده فوق کلیه ترشح می‌شود که در ناحیه شکم قرار دارد.

گزینه «۴» برای مثال، هورمون پاراتیروئید، بازجذب کلسیم از کلیه‌ها را افزایش می‌دهد؛ ولی تحت کنترل هورمون‌های محرک هیپوفیز قرار ندارد.

- ۲۹- با توجه به بخشی از یک چرخه کربس که در آن نوعی پیوند اشتراکی بین فسفات و نوعی نوکلئوتید برقرار می‌شود. کدام مورد نادرست است؟ (محل ورود استیل کوازنزیم A به چرخه، به عنوان محل آغاز چرخه در نظر گرفته می‌شود.)

۱) بعد از این بخش، آخرین مولکول چهارکربنی به وجود می‌آید.

۲) بعد از این بخش، دو نوع مولکول حامل الکترون تولید می‌شود.

۳) قبل از این بخش، نوعی ماده آلی آزاد می‌شود که برای فعالیت آنزیم ضروری است.

۴) قبل از این بخش، نوعی مولکول ایجاد می‌شود که غالباً از طریق ترکیب با هموگلوبین در خون حمل می‌شود.

پاسخ: گزینه ۴

از اکسایش هر مولکول شش کربنی در واکنش‌های چرخه کربس، ATP , FADH_2 و NADH در محل‌های متفاوتی از چرخه تشکیل می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» آخرین مولکول چهارکربنی، شروع کننده چرخه کربس بعدی است که قبل از آن، ساخت ATP می‌تواند صورت بگیرد.

گزینه «۲» منظور NADH و FADH_2 هستند که می‌توانند بعد از تولید ATP تولید شوند.

گزینه «۳» منظور استیل کوازنزیم آ است که در ابتدای چرخه کربس آزاد می‌شود. پس از این اتفاق، ATP می‌تواند ساخته شود.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۴» در چرخه کربس، کربن دی اکسید تولید می شود که غالبا به صورت بیکربنات در خون منتقل می شود و نه به صورت ترکیب با هموگلوبین.

- ۳۰ - بخشی از مغز گوسفند که کف بطن چهارم را می سازد، چه مشخصه‌ای دارد؟

- ۱) در زیر مرکز هماهنگ کننده فعالیت ماهیچه‌ها و حرکات موزون بدن قرار دارد.
- ۲) با تحریک این منطقه رفتارهای احساسی جانور برانگیخته می‌شود.
- ۳) در فعالیت‌های شنوایی، بینایی و حرکت نقش اصلی را دارد.
- ۴) تشنگی، گرسنگی و خواب را تنظیم می‌کند.

پاسخ: گزینه ۱

مطابق با فعالیت ۷ صفحه ۱۴ کتاب زیست یازدهم، منظور صورت سوال، بصل النخاع است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» مرکز هماهنگ کننده فعالیت ماهیچه‌ها و حرکات موزون، مخچه است که بصل النخاع زیر آن قرار دارد.

گزینه «۲» منظور این گزینه، سامانه کناره‌ای است.

گزینه «۳» منظور این گزینه، مغز میانی است.

گزینه «۴» منظور این گزینه، هیپوتابالموس است.

- ۳۱ - با توجه به نمونه‌های مطرح شده در کتاب درسی، چند مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«هر تغییر ساختاری در ماده ژنتیکی که ..... را تحت تأثیر قرار می‌دهد، در تشکیل فامتنی (کروموزومی) نقش دارد که نسبت به حالت اولیه خود ..... است.»

الف: فقط یک فامتن (کروموزوم) – فاقد بعضی از ژن‌ها

ب: فامتن (کروموزوم)‌های غیرهمتا – دارای طول متفاوتی

ج: فامتن (کروموزوم)‌های همتا – دارای دو نسخه از بعضی ژن‌ها

د: فقط یک فامتن (کروموزوم) – از نظر موقعیت سانتروم متفاوت

۲ (۴)

۱ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

پاسخ: گزینه ۳

تنها مورد ب صحیح است.

بررسی موارد:

پاسخ تشریحی اولیه زیست‌شناسی کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

مورد (الف) در جهش واژگونی و جایه جایی بر روی همان کروموزوم، تغییر در تعداد ژن های کروموزوم می تواند رخ ندهد.

مورد (ب) جهش جایه جایی می تواند بین کروموزوم های غیر همتا رخ دهد که در آن، طول یک کروموزوم افزایش و طول یک کروموزوم کاهش می یابد

مورد (ج) جهش مضاعف شدگی می تواند بین دو کروموزوم همتا رخ دهد در صورتی که قطعه جا به جا شده حاوی هیچ ژنی نباشد هیچ فام تنی دارای دو نسخه از برخی ژن ها نمی شود.

مورد (د) در جهش واژگونی و جایه جایی بر روی همان کروموزوم، می تواند محل سانترومر تغییر نکند.

- ۳۲ - در انسان، کدام مورد نسبت به سایرین به نوعی بافت پیوندی که سطح خارجی تنہ استخوان ران را احاطه کرده، نزدیک تر است؟

۱) سامانه های هاورسی است که توسط مغز استخوان احاطه شده اند.

۲) یاخته های استخوانی است که به صورت نامنظم در کنار یکدیگر قرار گرفته اند.

۳) مغز استخوانی است که در درون حفره های متعدد تیغه های استخوانی جای دارد.

۴) یاخته های استخوانی است که به صورت متحوال مرکز در درون ماده زمینه استخوانی قرار گرفته اند.

پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» مغز استخوان سامانه هاورس را احاطه نکرده است.

گزینه «۲» با توجه به شکل ۳ صفحه ۴۰ کتاب زیست یازدهم، نزدیک ترین یاخته ها به بافت پیوندی احاطه کننده سطح خارجی استخوان ران، گروهی از یاخته های استخوانی هستند که جزوی از سامانه های هاورس نیستند اما به صورت منظم کنار یکدیگر قرار گرفته اند. بنابراین احتمالاً منظور طراح از یاخته های نامنظم بافت استخوانی اسفنجی بوده است که در فاصله دوری از سطح خارجی استخوان قرار دارد.

گزینه «۳» منظور مغز استخوان قرمز است که در بافت استخوانی اسفنجی یافت می شود.

گزینه «۴» در مورد یاخته های استخوانی موجود در سامانه های هاورس درست است. که در این سوال خارجی ترین یاخته های موجود در گزینه ها محسوب می شوند.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

۳۳- با توجه به اطلاعات کتاب درسی، کدام مورد در خصوصی کاربرد زیست‌فناوری نادرست است؟

- ۱) استفاده از بعضی انواع فراورده‌های حاصل از دیسک نوترکیب در ساختار انسولین
- ۲) قرار دادن و تکثیر فقط یاخته‌های بنیادی در محیط کشت بر روی داربست به منظور بازسازی غضروف آسیب‌دیده
- ۳) انتقال دیسک نوترکیب به تخمک لقاح یافته گوسفند به منظور تولید پروتئین‌های انسانی با استفاده از دام‌های تراژنی
- ۴) آماده‌سازی محیط کشت حاوی باکتری‌های فاقد دیسک و دارای دیسک نوترکیب در جریان تولید نوعی آنزیم پُرکاربرد صنعتی

پاسخ: گزینه ۲

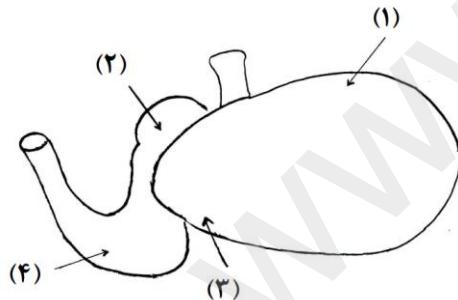
گزینه «۱» در سال ۱۹۸۳ برای اولین بار دو توالی دنا به صورت جداگانه برای رمز کردن زنجیره‌های A و B انسولین تولید و توسط دیسک به نوعی باکتری منتقل شدند. سپس، زنجیره‌های پلی پپتیدی ساخته شده جمع آوری و در آزمایشگاه به وسیله پیوندهایی به یکدیگر متصل شدند.

گزینه «۲» جراحان بازسازی کننده چهره می‌توانند به کمک روش‌های مهندسی از بافت غضروف برای بازسازی لاله گوش و بینی استفاده کنند. در این روش، یاخته‌های غضروفی (نه بنیادی) را در محیط کشت روی داربست مناسب تکثیر و غضروف جدید را برای بازسازی اندام آسیب‌دیده تولید می‌کنند.

گزینه «۳» با توجه به شکل ۱۶ صفحه ۱۰۵ زیست دوازدهم و متن مرتبط به اهمیت تولید جانوران تراژنی، درست است.

گزینه «۴» این گزینه به مرحله سوم فرایند مهندسی ژنتیک برای تولید آمیلاز اشاره دارد که از آنزیم‌های پُرکاربرد در صنعت است.

۳۴- شکل زیر بخشی از دستگاه گوارش نوعی جانور را نشان می‌دهد. با توجه به بخش‌های موردنظر، کدام مورد درست است؟

۱) در بخش ۱ برخلاف بخش ۴، آنزیم‌های گوارشی جانور ترشح می‌شود.

۲) در بخش ۱ همانند بخش ۳، غذایی نیمه‌جویده و کاملاً جویده یافت می‌شود.

۳) در بخش ۴ برخلاف بخش ۲، آبِ مواد غذایی تا حدودی جذب می‌شود.

۴) در بخش ۲ همانند بخش ۳، جذب اصلی مواد غذایی صورت می‌گیرد.

پاسخ: گزینه ۲

موارد پرسیده شده ۱، ۲، ۳، ۴ به ترتیب سیرابی هزارلا، نگاری و شیردان هستند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» در شیردان آنزیم‌های گوارشی جانور ترشح می‌شود.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۲» غذایی نیمه جویده و کاملاً جویده در سیرابی و نگاری یافت می شود.

گزینه «۳» در هزارلا، آب مواد غذایی تا حدودی جذب میشود.

گزینه «۴» در روده باریک جذب اصلی مواد غذایی صورت میگیرد.

۳۵- در صورتی که مغز گوسفند را طوری در ظرف تشریح قرار دهیم که شیار بین دو نیمکره مخ به سمت بالا باشد، درخصوص محلی که در آن بخشی از آسه (اکسون)‌های عصب بینایی یک چشم به نیمکره مخ مقابل می‌رود، کدام مورد صادق است؟

(۱) در مجاورت لوب‌های بویایی قرار دارد.

(۲) بخشی از مغز میانی محسوب می‌شود.

(۳) نسبت به اپی‌فیز در سطح پایین‌تری قرار دارد.

(۴) با محل پردازش اولیه اطلاعات بینایی مجاور است.

پاسخ: گزینه ۳

سوال در خصوص کیاسمای بینایی پرسیده است

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» کیاسمای بینایی در مجاورت لوب‌های بویایی نیست.

گزینه «۲» کیاسمای بینایی در بینایی نقش دارد ولی بخشی از مغز میانی محسوب نمی‌شود.

گزینه «۳» کیاسمای بینایی پایین‌تر از هیپوتalamوس و هیپوتalamوس پایین‌تر از اپی‌فیز است.

گزینه «۴» کیاسمای بینایی مجاورتی با تalamوس‌ها ندارد.

۳۶- ویژگی مشترک یاخته‌های درون پوست (آنودرم) و یاخته‌های لایه ریشه‌زایی که در منطقه ریشه گیاه ادریسی قرار دارند، کدام مورد یا موارد زیر است؟

الف: به ناحیه پوست ریشه تعلق دارند.

ب: در فرایند بارگیری چوبی نقش دارند.

ج: می‌توانند مواد را به روش سیمپلاستی انتقال دهند.

د: در دیواره آنها منحصراً پکتین و رشته‌های سلولزی وجود دارد.

(۴) «الف»، «ب» و «ج»

(۳) «الف» و «د»

(۲) «ب» و «ج»

(۱) «د»

پاسخ: گزینه ۲

موارد ب و ج صحیح است.

بررسی موارد:

پاسخ تشریحی اولیه زیست‌شناسی کنکور اردیبهشت ۱۴۰۳

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

مورد (الف) یاخته های لایه ریشه زا به ناحیه پوست ریشه تعلق ندارند.

مورد (ب) هر دوی این ساختار ها با پمپ یون ها به درون آوند چوبی در فرایند بارگیری چوبی نقش دارند.

مورد (ج) هر دوی این ساختار ها می توانند مواد را به روش سیمپلاستی انتقال دهند.

مورد (د) سلول های درون پوست در دیواره خود علاوه پکتین و رشته های سلولزی، نوار کاسپاری از جنس چوب پنبه دارد.

- ۳۷ - در خصوص فرایند تنظیم بیان ژن در هسته یاخته میانبرگ لوبیا، کدام مورد زیر، به طور حتم صحیح است؟

- ۱) گروهی از لیپیدها در این فرایند نقش مؤثری دارند.
- ۲) این فرایند بر تعداد جایگاه های آغاز همانندسازی یاخته بی تأثیر است.
- ۳) فقط نوعی مولکول شیمیایی یا زیستی، محرک اولیه این فرایند است.
- ۴) هر پروتئین مؤثر در این فرایند، فقط به یک نوع بسپار متصل می شود.

پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه ها:

گزینه «۱» چوب پنبه نوعی از لیپید ها است که می تواند با رسوب در دیواره باعث مرگ سلول و تغییر تنظیم بیان ژن آن شود.

گزینه «۲» این فرایند بر تعداد جایگاه های آغاز همانندسازی یاخته موثر است و اتفاقاً تنظیم بیان ژن است که تعیین می کند که . تعداد جایگاه های آغاز همانندسازی چقدر باشد.

گزینه «۳» نور می تواند باعث افزایش فرایندهای فتوسنتر شود.

گزینه «۴» رنا بسپاراز می تواند هم به دنا، هم به رنا و هم به عوامل رونویسی متصل شود.

- ۳۸ - در ارتباط با مراحل تخمک زایی در یک خانم جوان ۲۰ ساله، کدام مورد نادرست است؟

- ۱) هر یاخته ای که بتواند پس از لفاح با زامه توده پریاخته ای را ایجاد کند، مقدار بیشتری سیتوپلاسم دریافت کرده است.
- ۲) هر یاخته ای که بتواند چرخه تخدمانی را آغاز و ادامه دهد، با یاخته های ترشح کننده هورمون جنسی ارتباط نزدیکی دارد.
- ۳) هر یاخته ای که فامتن (کروموزوم) های دوفامینکی (کروماتیدی) دارد، در درون غده جنسی به وجود آمده است.
- ۴) هر یاخته ای که دارای یک مجموعه فامتن (کروموزوم) است، در اطراف خود یاخته های ترشح کننده دارد.

پاسخ: گزینه ۱

بررسی گزینه ها:

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۱» جسم قطبی اول نیز می تواند پس از لقاد باره با زامه توده پریاخته ای بی شکل را ایجاد کند، ولی مقدار کمتری سیتوپلاسم دریافت کرده است.

گزینه «۲» اوسیت اولیه با یاخته های ترشح کننده هورمون جنسی (یاخته های فولیکولی) ارتباط نزدیکی دارد.

گزینه «۳» اوسیت اولیه و اوسیت ثانویه هر دو درون غده جنسی به وجود آمده است.

گزینه «۴» تخمک و جسم قطبی دوم در اطراف خود یاخته های فولیکولی دارند.

۳۹- به طور معمول و با توجه به اطلاعات کتاب درسی، کدام عبارت درباره ساختارهای مارپیچی شکل و منظم موجود در یاخته ماهیچه توأم انسان صدق می کند؟

- (۱) هنگام تشکیل پیوند اشترانکی بین واحدهای سازنده همه آنها، فقط مولکول آب آزاد شده است.
- (۲) همه آنها دورشتهای و حاوی اتمهای کربن، هیدروژن و اکسیژن هستند.
- (۳) فقط بعضی از آنها، جهت فعالیت زیستی، به نوعی ماده آلی وابسته‌اند.
- (۴) فقط بعضی از آنها، توسط پوشش دو غشایی احاطه شده‌اند.

پاسخ: گزینه ۴

منظور صورت سوال ساختارهایی از جمله دنا، میوگلوبین و میوزین است که طبق کتاب ساختار مارپیچی دارند.

بررسی گزینه‌ها:

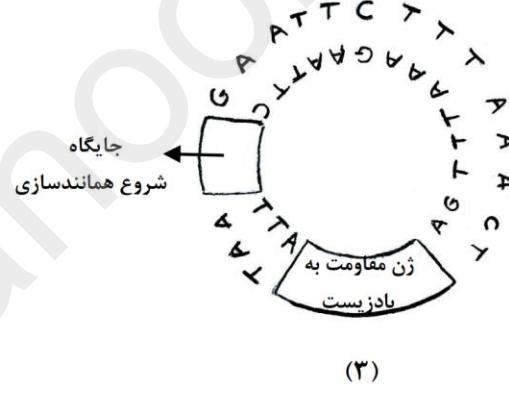
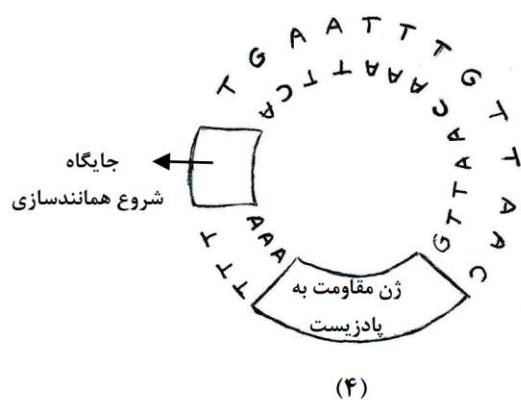
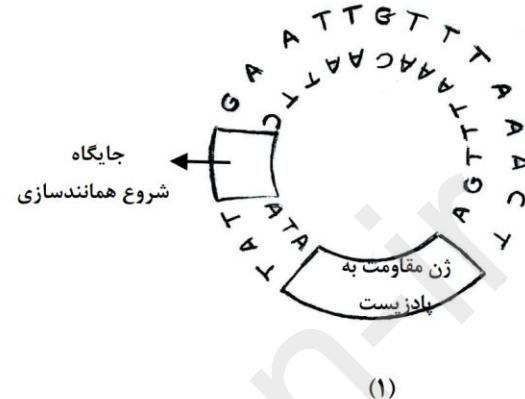
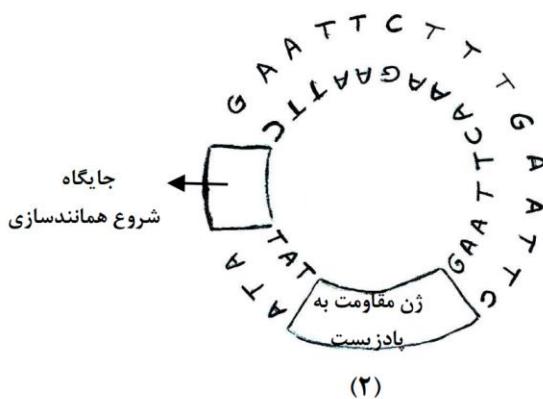
گزینه «۱» در هنگام تولید دنا فسفات آزاد می‌شود.

گزینه «۲» میوگلوبین ساختار تک رشته‌ای دارد.

گزینه «۳» این گزینه در ارتباط با همه مولکول‌های آلی که با یکدیگر همکاری دارند صحیح است.

گزینه «۴» در مورد دنا برخلاف میوزین صحیح است.

- ۴۰- مطابق با مطالب کتاب درسی، به منظور اتصال قطعه‌ای از دنا به ناقل همسانه‌سازی به کمک آنزیم EcoRI، کدام یک از دیسک‌های فرضی زیر مناسب‌تر است؟

1 (f)

۲۳

۲۷

۱۱

پاسخ: گزینہ ۲

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» مورد پک جایگاهی برای تشخیص برای ECORI ندارد.

گزینه «۲» مورد دوم دو جایگاه تشخیص، یا ECORI دارد.

گزینه «۳» یک حایگاه برای تشخیص ECORI دارد.

گزینه «۴» مورد چهارم حایگاهی، پایی تشخیص، پایی ECORI ندارد.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

۴۱- کدام عبارت دربارهٔ فراوان ترین یاخته‌های سطحی پر رودهٔ باریک انسان، صحیح است؟

- ۱) وظیفهٔ ترشح مادهٔ مخاطی را بر عهده دارند.
- ۲) مواد را به محیط داخلی بدن وارد می‌کنند.
- ۳) در مجاورت لایهٔ ماهیچه‌ای حلقوی قرار دارند.
- ۴) هستهٔ بیضی شکل آنها به چین‌های میکروسکوپی یاخته نزدیک است.

پاسخ: گزینهٔ ۲

منظور صورت سوال یاخته‌های جذب کنندهٔ ریزپرز دارد است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱» یاخته‌های ریزپرزدار وظیفهٔ ترشح مادهٔ مخاطی را بر عهده دارند.

گزینهٔ «۲» این یاخته‌ها مواد را به محیط داخلی بدن وارد می‌کنند.

گزینهٔ «۳» مخاط در مجاورت ماهیچه‌های حلقوی قرار ندارد.

گزینهٔ «۴» در خصوص یاخته‌های ترشح کنندهٔ هورمون صحیح است

۴۲- با هجوم نوعی باکتری به بدن و ورود آنها از راه حلق به گوش میانی، کدام اتفاق ممکن است رخ دهد؟

- ۱) پردهٔ انتهای مجرای شنوایی نمی‌تواند به درستی بлерزد.
- ۲) دریچهٔ بیضی دیگر نمی‌تواند مایع درون مجرای نیم‌دایره‌ای را به حرکت درآورد.
- ۳) اختلاف بار الکتریکی نمی‌تواند در دو سوی غشای گیرنده‌های بخش حلزونی برقرار باشد.
- ۴) استخوان رکابی نمی‌تواند ارتعاشات را به میزان کافی به پردهٔ ضخیم مجاور خود منتقل کند.

پاسخ: گزینهٔ ۱

صورت سوال در خصوص التهاب گوش میانی (اوئیت) پرسیده است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱» در این بیماری به دلیل افزایش محتویات درون گوش میانی پردهٔ انتهای مجرای شنوایی (صماخ) نمی‌تواند به درستی بлерزد.

گزینهٔ «۲» دریچهٔ بیضی هیچگاه نمی‌توانست مایع درون مجرای نیم‌دایره‌ای را به حرکت درآورد. (واژهٔ دیگر غلط است).

گزینهٔ «۳» اختلاف بار الکتریکی همواره در دو سوی غشای گیرنده‌های بخش حلزونی برقرار است. زیرا نوعی نورون هستند.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۴» دریچه بیضی نوعی پرده ضخیم است.

- ۴۳ در بررسی نوعی بیماری ژنی که با فقدان عامل انعقادی **VIII** بروز می‌کند، با فرض ممکن بودن ازدواج‌های زیر، کدام مورد نامحتمل است؟

- ۱) تولد پسر سالم از پدر سالم و مادر ناقل
- ۲) تولد پسر بیمار از پدر بیمار و مادر ناقل
- ۳) تولد دختر سالم از پدر سالم و هر مادر خالص
- ۴) تولد دختر بیمار از پدر بیمار و مادر سالم خالص

پاسخ: گزینه ۴

در بیماری هموفیلی مادر سالم و خالص نمی‌تواند دختر بیمار داشته باشد

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» از مادر ناقل هموفیلی می‌تواند پسر سالم متولد شود

گزینه «۲» از مادر ناقل هموفیلی می‌تواند پسر بیمار متولد شود

گزینه «۳» اگر پدر از نظر هموفیلی سالم باشد همواره دختر او سالم است.

- کدام عبارت، در ارتباط با آن دسته از گیاهان آوندی که از طریق دانه تولیدمثُل می‌کند، درست است؟ ۴۴

- ۱) فقط بعضی از آنها می‌توانند از طریق فرایندی، باعث مرگ یاخته‌های خود شوند.
- ۲) همه آنها، نیتروژن موردنیاز خود را فقط به صورت یون آمونیوم یا نیترات جذب می‌کند.
- ۳) فقط بعضی از آنها، می‌توانند مواد مضر برای گیاه را به صورت ایمن در خود نگهداری کنند.
- ۴) اغلب آنها، از طریق ریشه فقط با انواعی از موجودات فتوسنترکننده رابطه هم‌زیستی دارند.

پاسخ: گزینه ۳

در خصوص گیاهان نهاندانه پرسیده است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» همه نهاندانگان می‌توانند از طریق فرایندی، باعث مرگ یاخته‌های خود شوند.

گزینه «۲» در خصوص گیاهان حشره خوار غلط است.

محمدحسن مؤمن زاده - مهدی جباری - امیرحسین قاسم بگلو - حمیدرضا فیض آبادی - محمدمهدی آفازاده

گزینه «۳» مطابق مطلب کتاب درسی، در خصوص گیاه گل ادریسی و یا گیاه تولید کننده ترکیبات سیانید دار و گیاه پنبه دست ورزی شده صحیح است

گزینه «۴» اغلب آنها، از طریق ریشه با قارچ ریشه ای رابطه همزیستی دارند. که فتوسنتر کننده نیست.

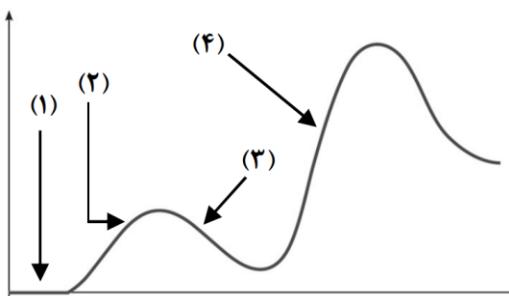
- ۴۵ فرض کنید که فردی اخیراً به چند نوع بیماری عفونی مبتلا شده و بهبود یافته است. نمودار زیر پاسخ اولیه و ثانویه آخرین بیماری این فرد را نشان می‌دهد. کدام مورد با توجه به بخش‌های موردنظر، به‌طور حتم، صحیح است؟

۱) در بخش ۳، فقط یک نوع لنفوسیت B خاطره، در خون فرد قابل شناسایی است.

۲) در بخش ۲، پادگن‌های محلول توسط بیگانه‌خوارها رسوب داده شده‌اند.

۳) در بخش ۱، هر پادتن به دو مولکول پادگن یکسان متصل شده است.

۴) در بخش ۴، یاخته‌های خاطره با سرعت زیادی تقسیم شده‌اند.

پاسخ: گزینه ۴

بخش ۴ مربوط به پاسخ ثانویه است. در پاسخ ثانویه یاخته‌های خاطره با سرعت زیادی تقسیم می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱) از آنجایی که چندین نوع بیماری عفونی مدنظر است، پس چندین نوع لنفوسیت خاطره در خون فرد مشاهده می‌شود

۲) دقیق کنید رسوب پادگن‌های محلول، از عملکرد پادتن (نه بیگانه‌خوار) است

۳) دقیق کنید ممکن است در روش رسوب دادن، پادتن فقط به یک پادگن متصل شده باشد. مضاف براینکه در بخش یک هنوز پادتنی ایجاد نشده است چون شناسایی صورت نگرفته است.